

KLASSESTRIPS
VOOR
KLASSELEZERS

WWW.LAUWERT.COM

DE LAUWERT GAZET 5

augustus - september - oktober 2024

Griezelen met De Patiënt

nieuw in augustus > pagina 5

Interview met Anthony Pastor
de auteur van *De Vrouw met de Ster* > pagina 12

VOORWOORD

Beste lezer,

Het is weer tijd voor een nieuwe editie van *De Lauwert Gazet*, en we zijn verheugd je opnieuw te mogen trakteren. We begrijpen dat je een héél klein beetje langer hebt moeten wachten op onze nieuwste aankondigingen van klasserstrips. Geduld is echter een schone zaak, en we zijn ervan overtuigd dat dit geduld ruimschoots beloond zal worden.

In juli hebben we de tijd genomen om na één jaar de balans op te maken en een gezond beleid uit te stippelen. Dit stelt ons in staat om voortdurend strips van de hoogste kwaliteit uit te brengen, met strips die je uit je comfortzone halen, maar altijd met hetzelfde resultaat. Vaak horen we van onze lezers: "Ik zou die eerst niet gekocht hebben, maar

door de goede recensie heb ik me laten verleiden. Vanaf nu is mijn stripcultuur eindelijk wat uitgebreider en mis ik geen enkele uitgave meer van jullie." Dit is precies waarom we het doen.

Ook voor deze vijfde editie van *De Lauwert Gazet* hebben we onszelf overtroffen met een overweldigende stripkwaliteit van de bovenste plank. We introduceren nieuwe auteurs en verrassende stijlen. Onze oplages zijn beperkt, dus aarzel niet bij de aanschaf, want herdrukken zijn zeldzaam.

Nog iets, bij het vertalen naar het Nederlands proberen we zorgvuldig een balans te vinden tussen leesbaarheid en context, zodat zowel onze Nederlandse als Vlaamse lezers worden aangesproken. Soms moeten we echter keuzes maken bij bepaalde woorden en

formuleringen. We vragen dan ook om wat verdraagzaamheid van beide kanten en hopen op je begrip voor deze noodzakelijke beslissingen.

Dankzij jouw geduld en enthousiasme kunnen wij blijven streven naar perfectie. We hopen dat je net zoveel geniet van deze editie als wij hebben gedaan bij het samenstellen ervan.

En dan een blik vooruit: *De Lauwert Gazet* nummer 6 wordt een knaeditie om het einde van het jaar feestelijk te beëindigen. Bereid je voor op een spectaculaire verzameling strips die jouw verwachtingen van onze uitgeverij opnieuw zullen overtreffen.

Met vriendelijke groet,

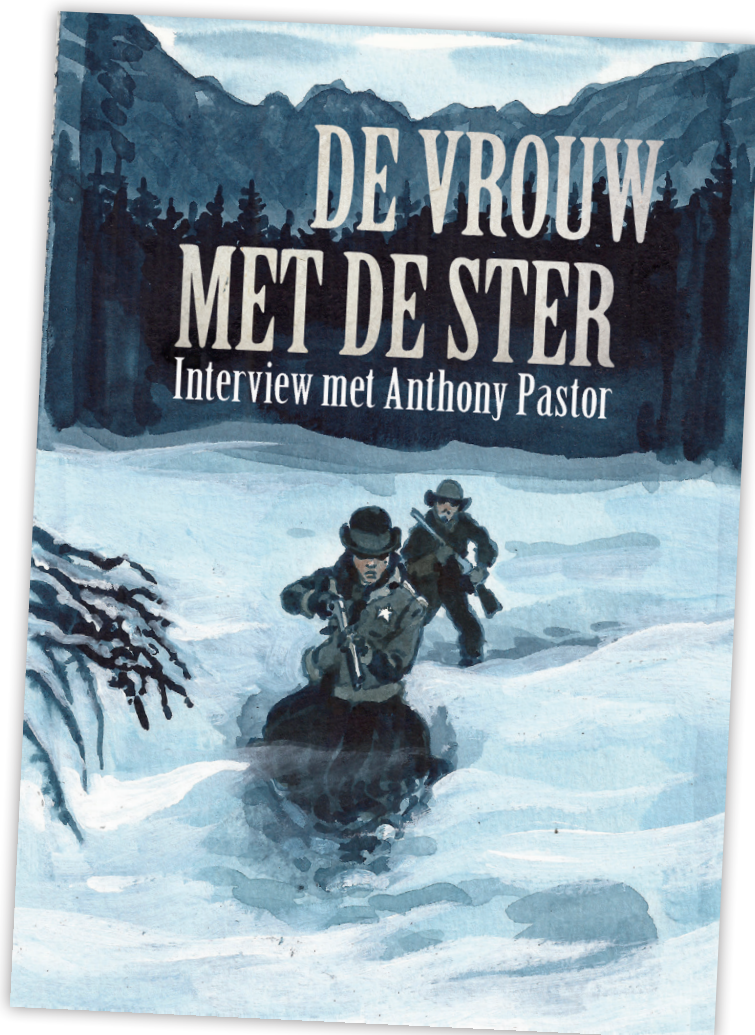
het team van *De Lauwert Gazet*

Unieke bijlage

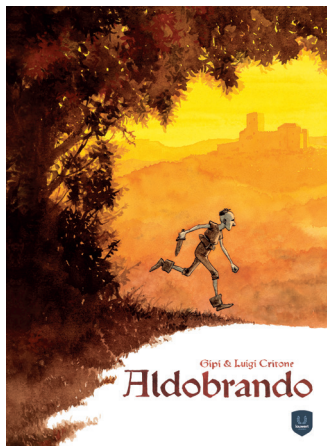
Een interviewbijlage bij *De Vrouw met de Ster* was een extraatje dat Lauwert Uitgeverij speciaal vervaardigde.

Opgelet, deze bijlage werd enkel meegeleverd bij de eerste uitzet van het album! Bij nabestellingen zijn dergelijke extra's niet meer verkrijgbaar. De oplage is telkens erg beperkt.

Volg onze Facebookpagina of website om telkens te weten te komen bij welke albums er een bijlage komt.

DE PERS OVER ONZE STRIPS

"Aldobrando is een fijn anderhalf uur lezen. Alles klopt, alles werkt en alles ziet er mooi en verzorgd uit. (...) Het fantasy-sprookjesgenre is in dat opzicht te vergelijken met de western. Ook daar is een volkomen overdaad aan middelmatige strips, die nog een keer hetzelfde trucje herhalen. Niets daarvan bij Aldobrando. Het is een mooi sprookje, met genoeg actie, drama en levenswijsheid om boven het maaiveld uit te steken. Een verdienste, met bovendien een perfect slot dat zorgt voor een grote glimlach."

– 9ekunst.nl

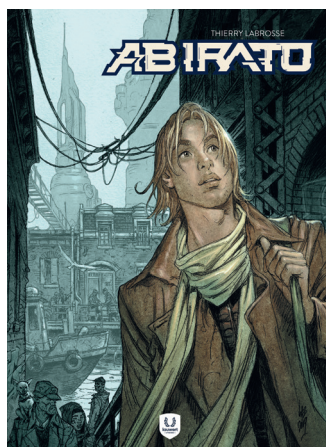
"Aldobrando is een strip met twee gezichten. Enerzijds is het een sympathiek verhaal, knap getekend en machtig mooi ingekleurd door Francesco Daniele en Claudia Palescandolo. Anderzijds zorgen enkele duidelijke grafische keuzes ervoor dat het de pagina's soms aan lucht ontbreekt. Jawel, Aldobrando is een strip met een smoel."

– Stripspecialzaak.be

"Het scenario steekt sterk in elkaar, is meeslepend en verveelt geen moment. Er komt een keur aan interessante types voorbij en de achtergronden van de hoofdpersonen zijn keurig in het verhaal verweven. De toon van dit album is trouwens niet alleen zwaarmoedig, er zitten ook genoeg luchtige scènes in."

– Striptip.nl

"Ab Irato is een visueel spektakel dat niet te missen is voor liefhebbers van dystopische sci-fi. Hoewel het verhaal soms te gehaast aanvoelt en sommige personages niet volledig tot hun recht komen, maken de indrukwekkende illustraties en de complexe thematiek veel goed. Thierry Labrosse heeft een wereld gecreëerd die zowel fascinerend als verontrustend is, en die je nog lang na het lezen bijblijft."

– 9ekunst.nl

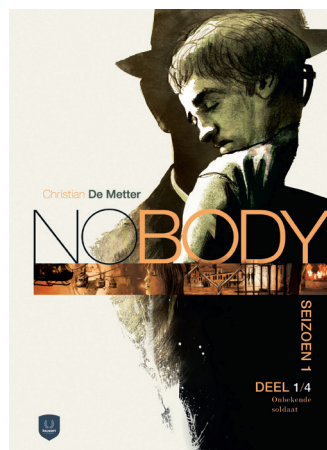

"Het Weeskind van Perdide is niet te versmaden en het is nog maar eens een blik van de goede smaak van de uitgeverij. Wie houdt van SF en een meeslepend verhaal, is bij dit tweeluik zonder twijfel aan het juiste adres."

– Enola.be

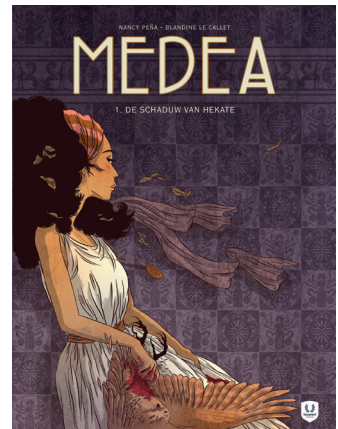
"De tekeningen en inkleuring zijn dik in orde, net als de opbouw van spanning in het verhaal. Sterke verstripping van de gelijknamige Franse SF-klassieker!"

– Striptip.nl

"No Body is een prima getekende en rigoreus gedocumenteerde misdaadthriller die voorlopig wat platgetreden paden bewandelt. Desondanks zit ik op het puntje van mijn stoel."

– Stripspecialzaak.be

"Medea is de Griekse tragedie binnen de mythologie. Dit is Thuis, Familie en Game of Thrones samen. Een ongelooflijk verhaal, machtig verteld en geweldig straf getekend. Mooier wordt een mythische geschiedenisles niet."

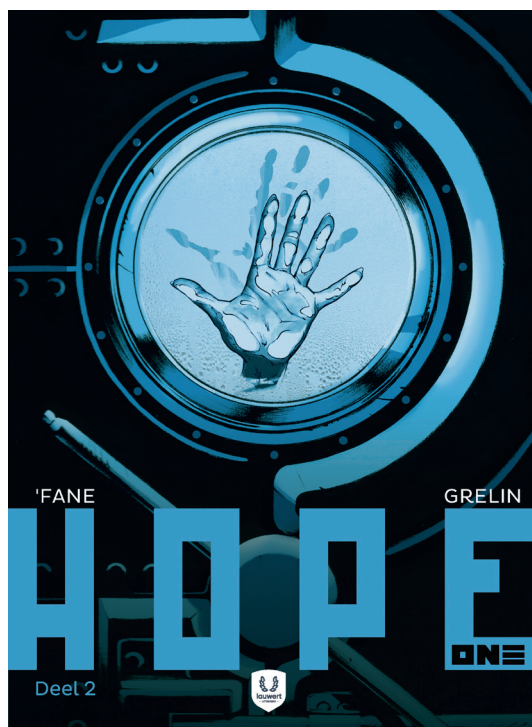
– Stripspecialzaak.be

"Ik was op zoek naar een strip die me eens echt kon losrukken uit mijn besognes. Iets waar ik mezelf een halfuurtje volledig in kon verliezen. De Levens van Charlie kon me initieel niet bekoren en ik wou de strip al weggleggen. Iets anders proberen. Uiteindelijk slopten het verhaal en de tekeningen me toch helemaal op en was ik eventjes op legale wijze van de wereld. Soms ben je op zoek naar iets wat je al hebt gevonden. Karma is een strip."

– Stripspecialzaak.be

NIEUW IN AUGUSTUS

Slot van de spannende thriller. Een plotse verandering met een onverwachts einde.

1971. Cando, een klein besneeuwd stadje in North Dakota... Midden in een emotioneel woelige periode staat hulpsheriff Jamie Brimley er alleen voor met een dubbele verdwijning. En tot overmaat van ramp heeft de langverwachte versterking de vorm aangenomen van een norse, alcoholverslaafde FBI-agent...

door Grelin en 'Fane | 72 pagina's | hardcover | 22,95 euro | 19,5 x 26,5 cm | ISBN: 9789464985320 |

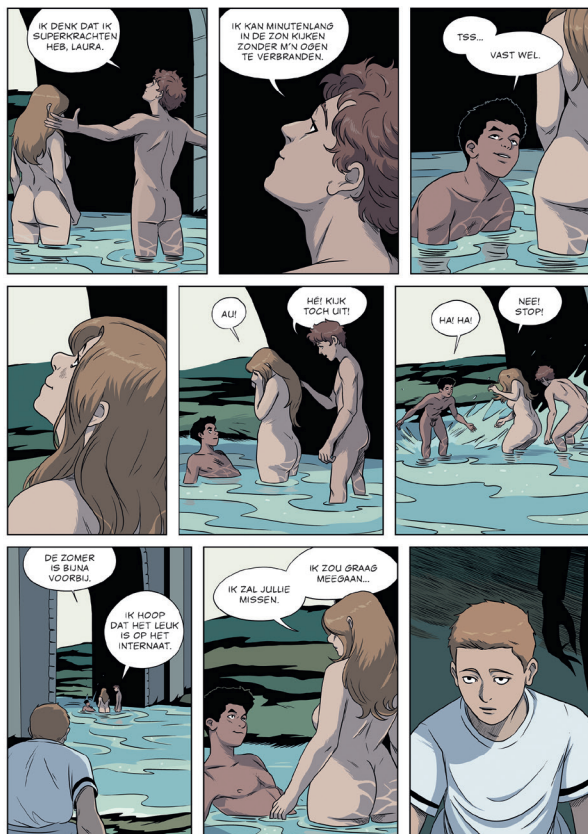

30

31

© Glénat, Comix Buro, Grelin, Fane

54

55

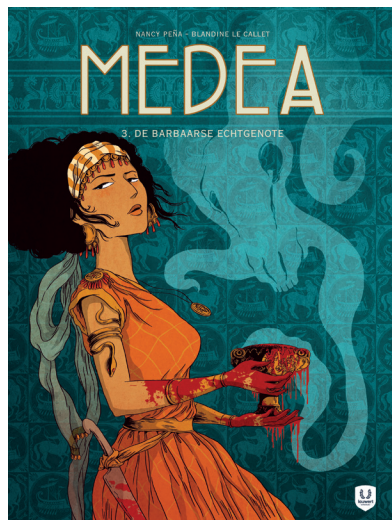
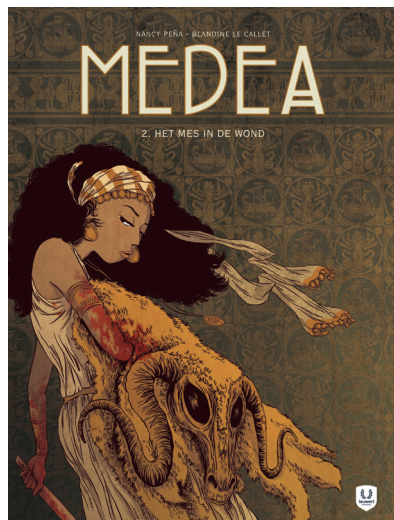
© Glénat, Timothé Le Boucher

Psychologische thriller die je naar adem laat happen. In *De Patiënt* verwerkt auteur Timothé Le Boucher enkele van zijn favoriete thema's: de band met de medemens, tijd, identiteit en herinnering.

De politie arresteert een meisje dat door de straten doolt met een bebloed mes in de hand. Bij haar thuis ontdekken de agenten een heus bloedbad. Haar hele familie werd vermoord... Zes jaar later ontwaakt Pierre Grimaud, de enige overlevende van de "moorden in de rue des Corneilles", uit een coma. De vijftienjarige adolescent die hij op het ogenblik van de feiten was, is nu een jongeman van eenentwintig. Hij is verward, verlamd en lijdt aan gedeeltelijk geheugenverlies. Pierre wordt opgevolgd door Anna Kieffer, een forensisch psychologe met een specialisatie in slachtofferwetenschap. Tijdens hun sessies probeert Anna om Pierre zich de omstandigheden van het drama te doen herinneren. Hij vertelt haar over de aanwezigheid van een geheimzinnige "man in het zwart" die door zijn dromen spookt. Mogelijk gaat het hier om een respons van zijn onderbewustzijn op het trauma dat hij heeft doorgemaakt. Na enkele afspraken ontdekt Anna dat Pierre eigenlijk een heel gevoelige en bijzonder intelligente jongeman is. Ze is geraakt door zijn verhaal en begint affectie voor hem te voelen. Na een tijdje ontwikkelen ze een goede verstandhouding. Maar Anna beseft niet in welke mate deze patiënt haar leven zal veranderen...

door Timothé Le Boucher | 292 pagina's | hardcover | 39,95 euro | 19,5 x 26,5 cm | ISBN: 9789464985344 |

Vervolg van het vierdelig portret van het personage uit de Griekse mythologie.

Jason en de Argonauten meren aan in Kolchis. Hun nauwelijks verholde doel is het stelen van het Gulden Vlies van de verschrikkelijke koning Aetes. Medea wordt verscheurd tus-

sen haar ontluikende passie voor Jason en de loyaliteit die ze verschuldigd is aan haar tirannieke vader. Ze moet een kant kiezen.

door Nancy Peña /en Blandine Le Callet | 64 pagina's | hardcover | 22,95 euro | 23,5 x 31 cm | ISBN (deel 2): 9789464985337, ISBN (deel 3): 9789464985399 |

EERDER VERSCHENEN

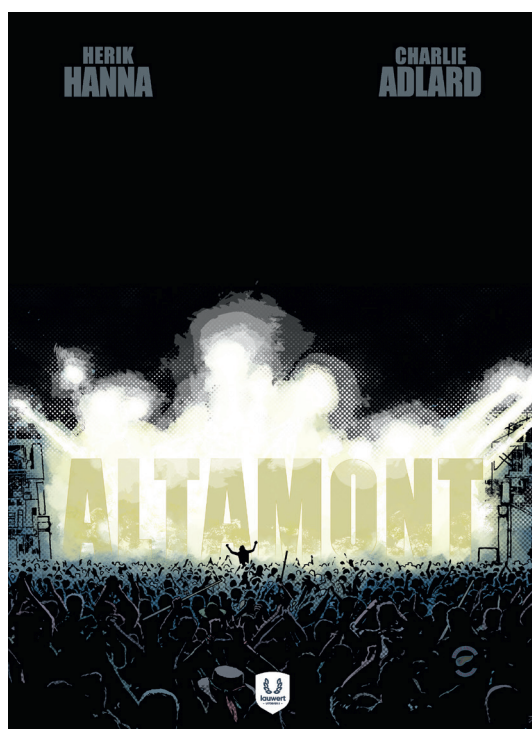
Madrid, winter 1956. De fascistische dictatuur controleert de media en laat de mensen in de waan dat ze in een idyllische natie wonen. Twee journalisten, de gedesilluseerde Sanz en de jonge en onversaagde Léon Lenoir, beiden gespecialiseerd in faits divers, slaan de handen in elkaar om de weerzinwekkende misdaden die het regime uit de media houdt aan het licht te brengen. Het duo is vast van plan om een onverklaarbare reeks moorden op te helderen, maar daarvoor moeten ze graven in een wreed verleden...

Met haar elegante artwork en delicate kleuren vertelt Teresa Valero het verhaal van hun opwindende zoektocht en wordt de lezer meegevoerd naar een somber en gewelddadig tijdperk.

DEZE JOURNALISTIEKE THRILLER GRIJPT JE BIJ DE KEEL EN LEEST ALS EEN ECHTE ROMAN NOIR.

door Teresa Valero | 152 pagina's | hardcover | 32,95 euro | 23,5 x 31 cm | ISBN: 9789464772456 |

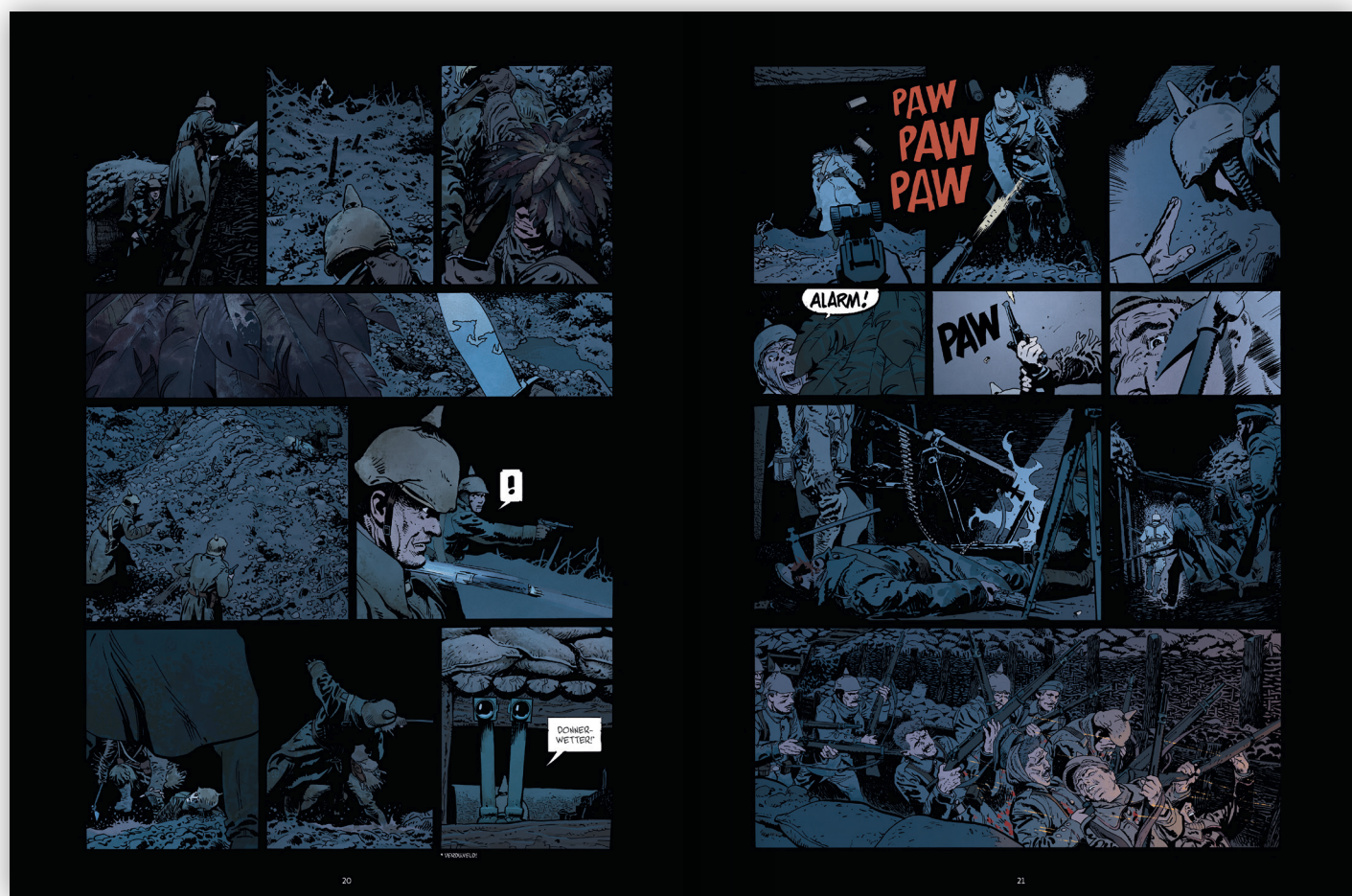
Een bad trip door de tekenaar van *Walking Dead* en de scenarist van *Detectives*.

December 1969. Enkele maanden na Woodstock daveren de luidsprekers ook aan de westkust, tijdens een festival op het autocircuit van Altamont, in Noord-Californië... Jenny en haar vrienden willen het concert van de eeuw, met de Stones als headliner, in geen geval missen! De route, hun voorraad weet, de slechte herinneringen die hun wachten in Bakersfield... het maakt ze allemaal niet uit... Zelfs al is de organisatie wat onconventioneel... het draait allemaal om de muziek! Het concert begint nog euforisch, maar de spanning is al voelbaar. Met het geweld, de lsd-trips en de Hells Angels... ziet Doc snel in dat ze niet ongeschonden zullen vertrekken uit Altamont.

door Charlie Adlard en Herik Hanna | 136 pagina's | hardcover | 32,95 euro | 19,5 x 26,5 cm | ISBN: 9789464985351 |

© Costerman, Christian Rossi, Cédric Apikian

De jacht is open! Een wilde western te midden het niemands- land van '14-'18.

Hoe kunnen troepen gemobiliseerd worden als het moreel laag is en de gruwel van de strijd op til is? Een kapitein van het Canadese contingent, in februari 1915 met spoed naar Frankrijk gestuurd, vormt een commando van indiaanse sluipschutters, waaronder de befaamde soldaat Odawaa, bijgenaamd Tomahawk. Zijn bovenmenselijke wapenfeiten en ongekende gewelddadigheid zorgen al snel voor paniek onder de vijand.

door Christian Rossi en Cédric Apikian | 88 pagina's | hardcover | 25,95 euro | 23,5 x 31 cm | ISBN: 9789464985368 |

Start van een trilogie vol met swing, liefde, vriendschap, drama, gevaar en verraad.

Frankrijk, juni 1940. De Duitsers vallen Parijs binnen. Zo begint de lange bezettingsperiode. Maar voor sommige jongeren is er geen sprake van dat de oorlog, de "moffen" of de politie het feest zouden verpesten! De excentrieke en grillige Zazous zijn bovenal grote liefhebbers van jazz en swing. Frankie daarentegen is een eenzaat. Hij moet zich echter aansluiten bij deze groep rebellen en, onvrijwillig, optreden als informant voor de politie. Bij de Zazous ontdekt hij de ware betekenis van toewijding, vriendschap en liefde. En het altijd aanwezige gevaar om alles te verliezen. Zelfs zijn leven.

door Danide en Salva Rubio | 64 pagina's | hardcover | 21,95 euro | 23,5 x 31 cm | ISBN: 9789464985375 |

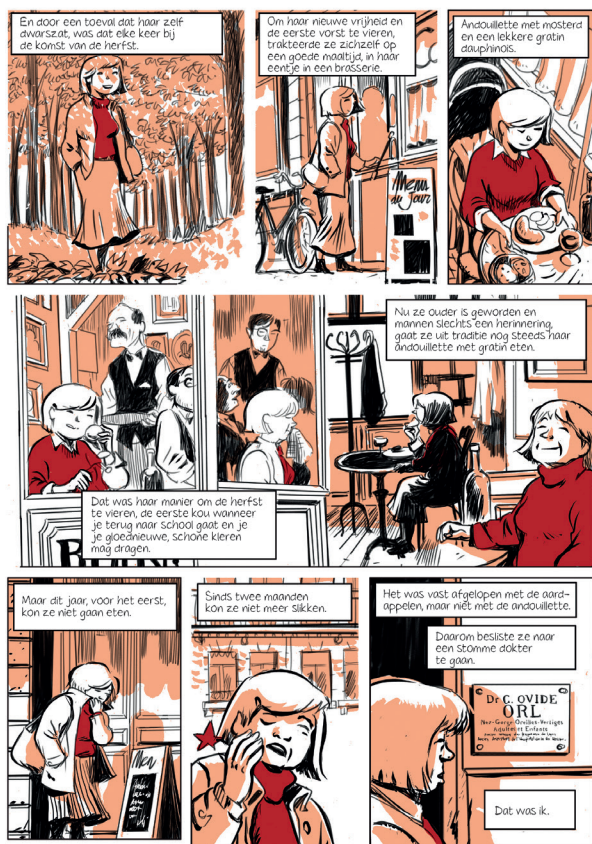
Ontroerend melodrama over een zieke, oude vrouw die nog tot de lente wil volhouden. Auteur Charles Masson is zelf dokter en put uit eigen ervaringen.

Als dokter ontmoet je een aanzienlijk aantal patiënten, min of meer opmerkelijk, die meestal in de anonimiteit terugkeren zodra ze over de drempel van de praktijk zijn gestapt. Maar er is een bijzonder soort menselijkheid die van sommige personen uitgaat.

"Marie is een van die mensen die zowel discreet als opmerkelijk is. Toen ik bij haar keelkanker vaststelde, wist ik dat mijn begeleiding bij haar ziekte voor mij meer zou zijn dan een medische behandeling. En ik had gelijk, want ik heb er een album over geschreven."

door Charles Masson | 88 pagina's | hardcover | 24,95 euro | 17 x 24 cm | ISBN: 9789083452302 |

32

33

Interview met Anthony Pastor, auteur van *De Vrouw met de Ster*

Montana, eind negentiende eeuw. Twee vluchtelingen, Zachary en Perla, hebben zich elk afzonderlijk verschanst in het vervallen goudmijnwerkersdorpje Promesa. Daar, hoog in de ondergesneeuwde bergen dicht bij de Canadese grens, hopen ze veilig te zijn voor hun achtervolgers. Ook nu zijn de meeste dromen bedrog. Het vreemde duo komt er zichzelf tegen. Ze botsen er op elkaar en vervolgens op al hun vijanden. *De Vrouw met de Ster* is een machtige, ondergesneeuwde western vol geweld, liefde en wraak. Tel daarbij nog eens de fenomenale tekeningen en je hebt een topstrip. We spraken erover met de Franse auteur Anthony Pastor.

door Wouter Porteman

Enkele weken na de release van het album in juni was de oplage uitverkocht. Goed nieuws! Er komt een herdruk in een heel beperkte oplage voor wie het album heeft gemist..

Laat ik maar meteen met de deur in huis vallen met de meest evidente vraag. *De Vrouw met de Ster* is een western. Maar dan wel een zonder de gekende verzengende hitte en opwaaierend stof. Het hele album speelt zich af in een ondergesneeuwd landschap. Grafisch en verhaaltechnisch is dat een geweldige keuze, maar waarom heb je die invalshoek gekozen?

PASTOR: "Simpel, ik ben zot op sneeuw en de bergen. (lacht) En ik hou vooral van de combinatie ervan. Het creëert grafisch geweldige uitdagingen. Zware sneeuwval zorgt ervoor dat mensen uit hun dagelijks ritme worden gerukt. Het brengt hen onmiddellijk uit hun comfortzone."

Maar dat doet een echte loden zon toch ook?

PASTOR: "Dat klopt. Maar die ben ik gewoon! Ik woon in het diepste zuiden van Frankrijk en we zijn hier op dat vlak wel het een en ander gewoon. Om me in die hete zomers af te koelen, is er trouwens niets beter dan een ijskoude strip te maken." (lacht)

Is sneeuw krachtiger om te tekenen dan zon?

PASTOR: "Jazeker! Sneeuw is veel helderder dan de zon. Je hebt veel meer reflectie, mist en beklemming. Je kan er echt de kracht van het wit blad uitspelen, gecombineerd met de ijskoude blauwe inkt. Hoe minder je tekent op zo'n wit blad, hoe sterker je tekening wordt. Je mag nooit de monochromie van zo'n pagina's onderschatten. Ik vind al die tinten blauw-wit-grijs straffer dan de sepiatinten die ik gebruikt zou hebben bij een klassieke western."

Ondanks de sneeuw is het een echte western.

Duels, paarden, sheriffs en de traditionele personages. Alles is aanwezig.

PASTOR: "Ik had al lang zin om een western te tekenen. Ik ben al van kinds af aan stapelgek op het genre. Ik heb die liefde zelfs met de paplepel binnengekregen. Mijn vader was een Spanjaard en dol op de spaghettiwesterns die er opgenomen werden. We keken altijd samen. Ook nu nog verslind ik alles in het westerngenre, van films over romans tot strips, het kan niet op! Eigenlijk zijn al mijn andere strips verdoken westerns, alhoewel men ze in het hokje duwt van *polar noir*. (sombere detective- of misdaadstrips, n.v.d.r.). Nu voelde ik me eindelijk klaar om me honderd procent te outen voor de western. *De Vrouw met de Ster* is een volbloed western, maar dan wel eentje met romantiek, cynisme en flink wat thrillerelementen.

Strips zijn trouwens uitermate geschikt om een westernverhaal te vertellen en te tekenen, nog meer dan detectiveromans. Er zijn ontelbare westerns getekend in de klassieke Franco-Belgische en Italiaanse strips, zoals *Tex Willer*, *Blueberry*, *Buddy Longway*, *Durango*,... Veel meer dan in de Verenigde Staten zelf, waar comics de superheldentoe zijn uitgegaan. De Europese strip heeft het westerngenre op de kaart gezet. Ik had gigantisch veel zin om mijn steentje hieraan bij te dragen.

De tweede reden is dat wat er toen gebeurd is in de VS, namelijk de verovering van het Westen, het opportunistisch individualisme en de integratiemoeilijkheden, vandaag heel erg onze maatschappij bepalen. Daar stond de wieg van wat we vandaag meemaken. De western is hierdoor nog nooit zo hedendaags geweest. Ik gooi die boemerang terug en pomp veel actuele thema's in de klassieke western van toen. Dat trekt het genre nog meer open.

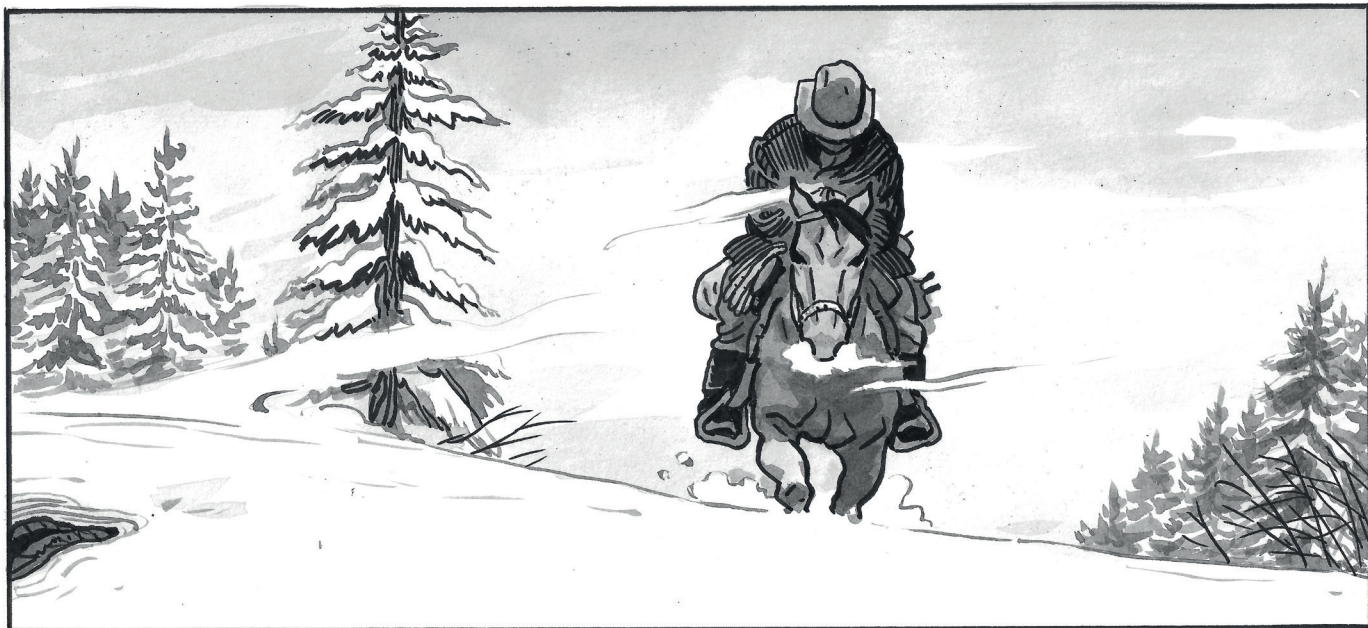
Er zijn mensen die beweren dat westerns altijd dezelfde herkauwde verhalen zijn. Ik zie het anders. Voor mij is een western net een maagdelijk wit blad waarmee heel veel mogelijk is. Je kan er echt alle kanten mee uit. Westerns zijn steeds een geweldig spel tussen scenario, grafiek en geschiedenis.

Een derde reden waarom ik een western wou tekenen, is dat het mij het gevoel geeft dat ik op reis ben. Ik voel me direct weer dat kleine jongetje dat het ene na het andere avontuur beleeft."

Ik wil nog eens terugkomen op dat hedendaagse. Is het daarom dat al je personages onder hun klassieke western clichés een verborgen kantje hebben? De premiejager blijkt een religieus fanaticus te zijn, de Irokees en de stoere trapper zijn homo's,...

De Vrouw met de Ster verscheen in juni als hardcoveralbum. Het telt 264 pagina's en kost 34,95 euro.

PASTOR: "Klopt. De hele opzet is om een klassieke western te vertellen. *De Vrouw met de Ster* omhelst alle clichés. Een vluchteling die achterna gezeten wordt door een sheriff, duels, een goudmijn, noem maar op. Ik heb de klassieke structuur behouden, maar ik heb alle personages psychologische diepgang gegeven waardoor ze de ééndimensionaliteit overstijgen. Hierdoor kunnen de lezers zich beter inleven in de personages, of zelfs zichzelf erin herkennen. Het maakt de karakters veel menselijker. In mijn strips stuwen de personages de strip vooruit. Niet de feiten, maar de personages zijn de echte motor van het verhaal. Ik heb al hun karakters van tevoren helemaal uitgeschreven. Veel van wat me zelf bezighoudt, verwerk ik in hun psychologie. Dat is essentieel voor me. Een strip tekenen, duurt bijna twee jaar en zij zijn mijn reisgezellen. Hun karakters moeten me al die tijd kunnen blijven boeien en stimuleren. Bovendien heb ik er hier voor gekozen om hun ware aard pas diep in het verhaal naar boven te laten komen. Maar wie de strip herleest, moet de subtiele gebaren of soms intieme uitspraken van hen al herkennen van bij het begin. Het moet allemaal consistent zijn en blijven. Vandaar dat een goede voorbereiding essentieel is."

***De Vrouw met de Ster* heb je ingedeeld in drie stevige hoofdstukken. Elk hoofdstuk is eigenlijk een apart verhaal. Het eerste deel is veeleer de strijd van een man tegen de natuurelementen en zijn strijd tegen zijn mentale demonen. Het tweede is een huis clos met twee personages die elkaar desondanks vinden en het derde is een heuse thriller in diezelfde besloten omgeving. Was het initieel de bedoeling om drie aparte strips te maken?**

PASTOR: (lacht) "Het is de eerste keer dat iemand de strip zo bekijkt. Het klopt ergens wel, maar voor mij voelde het heel juist en organisch aan. Ik wou starten met een simpele sobere insteek. Eén persoon die vlucht voor de natuur, zijn vijanden en zichzelf. Daarna komt er een personage bij en komen we in een huis clos door de sneeuw en de desolate omgeving om uiteindelijk toe te werken naar een grote finale. Het scenario is voor mij niet het allerbelangrijkste, het ritme wel. Ik wou tijd en ruimte nemen om alles te vertellen en de lezers echt vertrouwd te maken met de verschillende personages. Over Zachary en Perla valt er het meest te vertellen, dus die kwamen eerst. Ik wou echt alle tijd nemen."

Daar ben je alleszins heel goed in geslaagd. *De Vrouw met de Ster* is een dik album dat enorm vlot leest, maar waarin de actie en gedachten fel zijn opgesplitst in verschillende prenten. Het is bijna een manga. In het begin een trage manga, zoals Jiro Taniguchi's werk, en op het eind een heuse actiemanga.

PASTOR: "Die vergelijking is goed gevonden. Manga is een medium dat per uitstek speelt met de tijd. In de Franco-Belgische strips comprimeren we alles naar die 48 pagina's. Ik heb mijn verhaal verspreid over 250 pagina's. Geregeld paste ik een groter prentje in of gebruikte ik een voice-over. Ik herhaalde ook bedenkingsen in een ellipsachtige aanpak waardoor ik die leegtes net weer invul. Hierdoor haal je het tempo uit het verhaal en laat je alles meer bezinken bij de lezer. Mijn bedoeling was echt om met die tijd te spelen en elk moment zijn waarde te geven."

Nogmaals, een strip maken, duurt lang. Ik vind dergelijke zaken, zoals die ellipsen uitwerken, heel boeiend en motiverend voor mezelf. Een van die ellipsen is de mentale verwerking van Zachary van zijn vader. Dat trauma kan je niet in één keer lossen, anders wordt de lezer plots oververzadigd. Je moet dit druppelsgewijs lossen om zo de aandacht van de lezer te pakken. Bovendien moet dit alles nog eens heel consistent zijn. Ik vind dit enorm tof om uit te werken."

Je neemt je tijd zowel in de actie als in de romantiek. Hoe werk je eigenlijk? Heb je alles vooraf gedetailleerd uitgeschreven of werk je zoals Manu Larcenet in *Blast* die losjes van sleutelscène naar sleutelscène tekende?

PASTOR: "Het eerste! Ik heb eerst een korte synopsis geschreven. Daarna heb ik de karakters en de visualisatie van de personages heel gedetailleerd uitgewerkt. Vervolgens heb ik een uitgebreide samenvatting van het verhaal geschreven. Links en rechts noteerde ik er hier al wat dialogen bij. Vervolgens heb ik de hele strip in een storyboard verwerkt. Ik had immers al heel snel zin om te tekenen en me te laten opsloppen door het verhaal. Elke pagina schetste ik uit. Er stonden ongeveer 4 strippagina's op een bladzijde van mijn schriftje. Daarnaast noteerde ik ideeetjes voor

mogelijke dialogen. In een apart boekje werkte ik die flarden uit tot echte dialogen. Het grote voordeel om zowel scenarist als tekenaar te zijn, is dat ik al die fases door elkaar liet lopen. Het zorgde voor afwisseling. Ik weet vandaag echt niet meer wat er het eerst kwam. Een dialoog, een grafisch beeld of een paginaopbouw. Dat liep heel organisch door elkaar in de opbouwfase. Daarna werd het anders. Een keer het storyboard volledig klaar was, heb ik alles uitgeschetst en in zijn definitieve plooi gegoten.”

Ik wil nog eens terugkomen op de drie hoofdstukken. Drie verschillende aanpakken, drie verschillende ritmes en toch beheers je ze alle drie super. Was er een hoofdstuk wat je meer lag dan een ander?

PASTOR: (verrast) “Nee. Ik heb aan elk hoofdstuk met evenveel plezier gewerkt. Ik heb wel enkele lievelings-scènes, zoals die pagina’s waar Zack en Perla elkaars wonden verzorgen. Ik vond die opbouw heel origineel en toch intiem. Daar was ik heel blij mee. Aan de heel andere kant van het spectrum tekende ik heel graag de actiescènes op het einde van het verhaal. Gewoon knallen!

Het leuke in *De Vrouw met de Ster* was net die afwisseling. Ik kon voortdurend wisselen tussen rust en actie. Het ene moment tekende ik een den in de mist of een paard dat door een sneeuwstorm ploetert. Op het andere moment gooide ik me op een geweschot dat een arm doorboort waardoor die persoon luid kermend achterover valt. Het is me allemaal om de emotie te doen. Soms is die stilzwijgend of melancholisch. Soms net heel explosief.”

Het is een huis clos in een ondergesneeuwd verlaten mijnwerkersdorpje. Heb je de hele setting vooraf uitgetekend?

PASTOR: “Natuurlijk! Ik heb een gedetailleerd plan getekend van het dorp. Het is een simpele opzet, maar alles moest juist zijn. Ik wist hoe elke hut eruitzag en hoe hij ingepland staat op de kaart. Ook de omgeving is gedetailleerd in kaart gebracht. Als je van het oosten kijkt naar de kerk wist ik welke berg je ziet of hoe hoog de dennen er zijn. Op dat plan heb ik dan mijn personages gezet. Steeds was ik bewust in welke richting ze keken, renden of schoten. Als je dat niet doet, merkt een lezer al snel dat er iets niet klopt. Je kijkt verwonderd, maar dat is effectief zo. Je voelt dit als lezer bijna instinctief aan. Bij elke setting heb ik de weersomstandigheden erbij gezet. Soms brak de zon er even door. Dan is het belangrijk om te weten of de zon in hun ogen schijnt of hoe de schaduwen vallen. (stille) Natuurlijk is er steeds een grafische component. Soms heb ik de zonnestralen wat lager of hoger gezet om het dramatisch of emotioneel effect te verhogen. Maar niet in dergelijke mate dat de richting niet meer klopte. Niets is aan het toeval overgelaten. Hetzelfde geldt voor de kledij, de wapens en de omgeving. Het moet

ook historisch juist zijn. Ik wou mijn lezers en mezelf niet bedriegen. Je kan ook niet anders. De menselijke verbeeldingskracht is beperkt. Mocht ik dit allemaal niet doen, dan was ik er zeker van dat ik landschappen of houdingen zou tekenen uit esthetische overwegingen of zelfs puur omwille van het gemak. Je weet wel. Hier horen nog wat ondergesneeuwde dennen bij en hupsakee, klaar is Kees! Vraag aan elke tekenaar om een rotspartij te tekenen. Iedereen valt terug op zijn trucjes en zal gemakkelijk dezelfde rotsen tekenen. Meer nog. Iedereen wil op zijn manier wat orde brengen in de natuur. Ik daag mezelf continu uit hoe die rotsen er vanaf dit standpunt en met die lichtinval eruitzien. Het zorgt voor een extra dimensie en verhoogd realisme. Ik vind decors heel belangrijk. Mijn wortels liggen in het theater. Ik deed er decors en de mise-en-scène. Als regisseur moet alles kloppen. Dat is ook vandaag mijn ding. Een western is heel theateraal boordevol tragiek en drama. Ook daarom ligt het genre me zo goed.”

De ondergesneeuwde tunnel is een geweldige twist in het verhaal. Wat was er eerst? Het idee voor de tunnel of die van de sneeuw?

PASTOR: “Uiteraard de sneeuw. Het basisidee was dat twee mensen die niets met elkaar gemeen hadden, elkaar ontmoeten in een verlaten plaats die afgesloten wordt van de buitenwereld door de sneeuw. Ze wilden beiden vluchten naar Canada, maar de extreme weersomstandigheden verhinderden dat. Al de rest is erbij gekomen.”

Waarom heb je een strooien pop gekozen om de nachtmerries van Zack te verpersoonlijken?

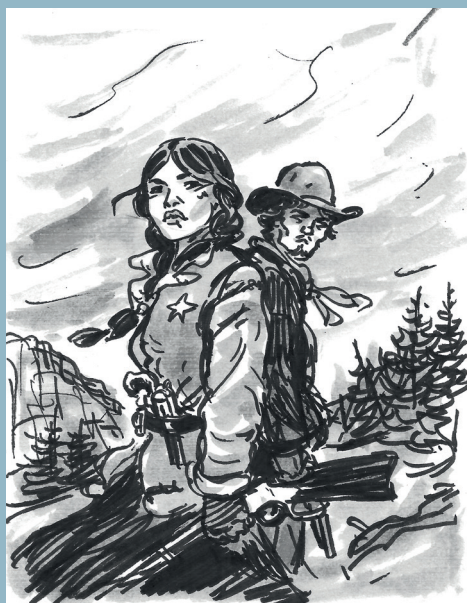
PASTOR: “Die pop staat voor de breekbaarheid. De kindertijd. Dit type pop kan je ook gemakkelijk uit elkaar scheuren waardoor je beelden veel krachtiger worden. Ik vind het een mooie metafoor. Een western bulkt doorgaans van het geweld. Ik heb het daar soms moeilijk mee. Ik wil echt niet genieten van dergelijke scènes en ik hoop werkelijk dat mijn lezers merken dat ik daar niet van geniet. Ik zoek wel steeds naar de esthetische kant van dat geweld. Een gat in een hoofd kan ook grafisch mooi in beeld gebracht worden. Ik toon enkel wat moet getoond worden. Kort en krachtig. Ik hou er niet van om er veel stroop rond te smeren en iemand te laten sterven over een hele bladzijde.”

Mag ik je feliciteren met de keuze voor de naam van het vervallen mijnwerkersdorpje, Promesa. Een gehuchtje gebouwd op belofte waar hemel en hel samenkomen.

PASTOR: “Dank je. Het kon geen andere naam hebben.” (lacht)

De voorgeschiedenis van Promesa is een strip op zijn eigen. Je haalt het bijna laconiek aan. Het bergdorpje lag naast een onrendabele goudmijn die de

Coverstudies.

kierewiete Mexicaanse dorpspastoor dan nog eens opgeblazen heeft met een deel van de dorpelingen nog vast in de mijn. Van de weeromstuit vermoordde de rest van de inwoners elkaar. Hemel en hel. Was het bedoeling om ooit het dorp als onderwerp te hebben in plaats van Zack en Perla?

PASTOR: "Als ik een strip schrijf, is het belangrijk dat ik de hele geschiedenis ken van alle personages, en hier dus ook van Promesa. Sommige gegevens verwerk ik in het uiteindelijke verhaal. Andere niet. Ik heb bijvoorbeeld maar lichtjes de vertroebelde relatie tussen Zachary en zijn vader benut. Had ik alle informatie in de strip gebruikt, dan zou het evenwicht zoek zijn geraakt. Voor mezelf heb ik die extra informatie nodig om me helemaal in te leven in de personages. Het is dan mijn keuze om maar een moment van hun leven te verstrippen."

Toen ik de strip herlas, had ik plots het gevoel om een moderne, winterse versie van *Blueberry's De Mijn van Prosit* en *Het Spook van de Goudmijn* te lezen.

Ook die westerns zijn een huis clos vol wraak, spanning en rancune. De titel *De Vrouw met de Ster* zou zomaar een *Blueberry*-titel kunnen zijn.

PASTOR: (lacht) "Dat tweeluik is een van mijn favoriete strips. Jean Giraud was toen op het toppunt van zijn kunnen en die strips zijn een onuitputtelijke bron voor me. Ik ben nu bezig met een nieuwe western en zijn albums liggen hier op de grond opengeplooid." (lacht)

Op een bepaald moment zitten Perla en Zack vast in een grot ergens tussen aarde en licht. Het deed me denken aan het gelijknamige *Thorgal*-album, maar dan de ijskoude versie ervan.

PASTOR: "Er zijn verschillende strips waarin een grot voorkomt, maar je hebt het ook nu weer bijna correct geraden. Ik ben zwaar fan van drie tekenaars, namelijk Jean Giraud, Jacques Tardi en Grzegorz Rosinski. Ik ben vooral gek op het album *Wolvin*, waarin een hoogzwangere Aarcia door Thorgal in een grot achtergelaten

Personagestudies.

wordt en waar ze samen met een wolvin bevalt. Het hele idee van twee mensen die vastzitten in een grot komt uit *Wolvin*. Ik heb die scènes in de grot ettelijke keren herlezen en bekeken.

We hebben het al even gehad over Giraud en Rosinski, maar ook Tardi is een van die tekenaars die de Franco-Belgische strip een heel nieuwe dimensie heeft gegeven. Ik blijf leren uit zijn albums. Tardi inkt heel dynamisch. Ik kleur nu direct in, zoals de meeste tekenaars van graphic novels. Mijn contouren zijn een combinatie van verschillende penseeldiktes en kleuren. Dat zorgt voor een heel aparte dynamiek."

Hoe moet ik die inktting praktisch zien?

PASTOR: "Een inktting is nooit honderd procent in dezelfde kleur en nooit even dik. Als een personage met zijn linker gezichtshelft in de zon staat, is die contour lichter en dunner dan aan zijn schaduwkant. Ik speel volop met de vochtigheid van mijn penseel. Ik kleur mijn personages op een hele pagina door elkaar in. Ik begin met overal de fijnste lijnen te schilderen, zoals de ogen. Ik heb dan ook het meeste verf in mijn penseel waardoor die lijnen harder gekleurd zijn. Dan doop ik mijn penseel weer in het water en ga dan verder. Enzovoort. Op het eind is mijn verf zo verdund en mijn penseelpunt zo verbreed dat ik een ander effect krijg. De lichtste delen kleur ik dus als laatste in. Ik gebruik eigenlijk maar twee kleuren. Een donker-

blauw met wat groen doorgemengd die ik gebruik om te inkten. Zoals ik daarnet zei, wordt die kleur steeds lichter naarmate ik mijn penseel natter maak.

Het tweede kleur is datzelfde blauw, maar dan met iets meer groen erin. Het is subtiel, maar toch voldoende verschillend voor me. Die kleur gebruik ik voor de achtergronden. De nachtmerries zijn geschilderd in rode aardetinten. Dit vond ik een mooi effect hebben tegenover de ijskoude blauwtinten.

Voor ik begin te schilderen, heb ik in mijn hoofd een heel duidelijk beeld welke delen van het prentje wit blijven en welke donkerder ingekleurd moeten worden. Giraud deed net hetzelfde met zijn arceringen. Ik ga de witte kant op. Hij werkte naar het donker. Achteraf versterkte de inkleuring nog die donkere arceringen.”

Heel opvallend zijn ook de kleine penseelstreekjes waardoor je opvallend veel details legt in de kledij van de personages. Een bontjas komt zo tot leven.

PASTOR: “Dat klopt. Ik geef er zo een extra dynamiek aan. Als ik een houtblok teken, moet je als lezer zien dat het een houtblok is. Je moet het als het ware kunnen ruiken. Ik hou niet van tekenaars die er zich snel vanaf maken. Ik ben gek op die kleine details. Als Zachary beweegt, kan ik door die kleine streepjes extra dynamiek toevoegen. Sommigen gebruiken hiervoor nog bewegingsstreepjes. Bij mij zit de beweging in de kleren die ik schilder. Ook met wolken of bomen kan je hetzelfde doen. Je kan de wind zo laten zien. Ook dit heb ik geleerd van Tardi. Hij slaagt er zo in om beweging te stoppen in dode voorwerpen.”

Personen die op de voorgrond staan, hebben een contourinking. Alles op de achtergrond is vager, bijna impressionistisch geschilderd.

PASTOR: “Dat klopt. Ik hou ook van die vaagheid. Zeker als het sneeuwt, neigen mijn tekeningen naar het impressionisme. Soms zelfs naar het pointillisme. Ik ben een fan van Vincent van Gogh en bij uitbreiding de hele school van de impressionisten van begin twintigste eeuw. Op dat moment waren ze nog figuratief. Ze zochten toen echt nog hun weg. Net zoals bij mij op de pagina's wanneer Zachary zijn nachtmerries heeft. Dit is mijn poging tot expressionisme. Ik laaf me volop aan de pure schilderkunst. Daar leer ik heel veel uit. Ik haal er steeds ideeën uit om nog meer emotie en sfeer in mijn tekeningen te kunnen stoppen.”

Zijn de pagina's eigenlijk op ware grootte afgedrukt?

PASTOR: “Bijna. Ze zijn maar een beetje verkleind. Ik heb dit album klein getekend. Voor de western die ik nu teken, ben ik overgestopt naar een groter formaat, bijna A3. Ik kan me er beter op uitleven. Ik heb dik tien jaar digitaal getekend. Ik was er meteen aan verknocht, want het is eigenlijk heel gemakkelijk

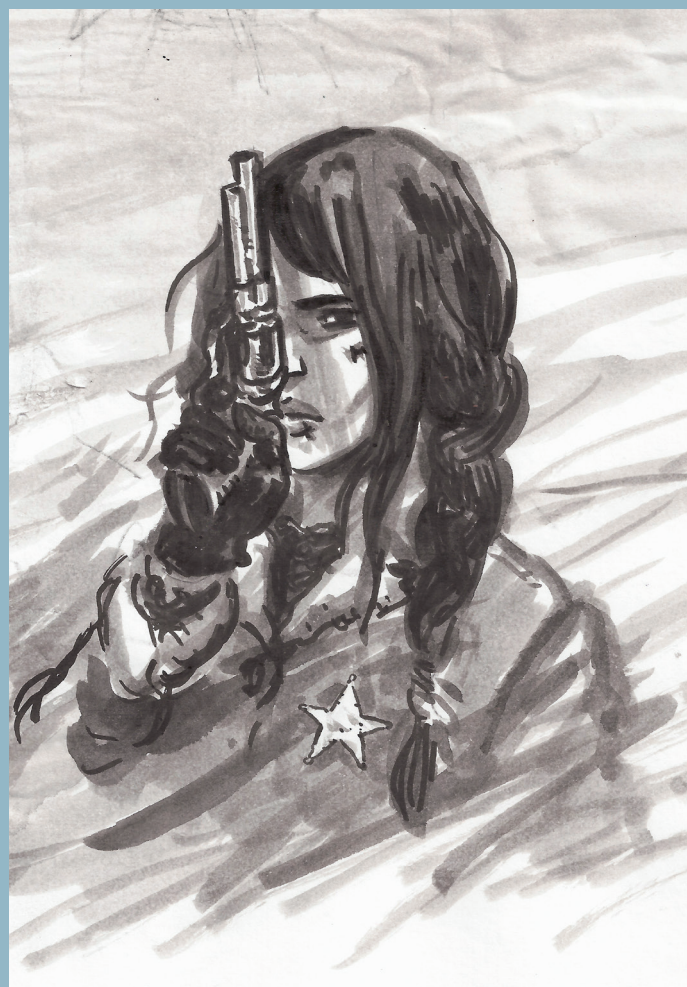
om je verhaal en tekeningen bij te sturen en te veranderen zonder veel tijdverlies. Sindsdien weet ik veel beter hoe je de structuur van een stripverhaal opbouwt en ben ik steeds meer beginnen te tekenen op papier. Als je wat ervaren bent, is al dat digitaal gedoe niet echt een tijdswinst meer. Als je je tekeningen goed voorbereidt, win je tijd. Met digitaal te tekenen, vergaloppeer je je soms. Het is heel verleidelijk om er meteen in te vliegen, want je kan het toch later gemakkelijk wijzigen. Nu ik meteen mijn tekeningen schilder, ga ik eigenlijk opvallend snel vooruit. Voorbereiding is en blijft wel de sleutel. Toen ik digitaal tekende, schetste ik nauwelijks pagina's uit. Nu schets ik alles uit en teken het vervolgens heel gedetailleerd uit in potlood. Daarna leg ik het op de lichtbak met mijn papier erover en begin ik te schilderen. Zo vermijd ik dat de potloodlijnen zichtbaar worden onder de aquarelkleuring.

Ik sluit echter niet uit dat ik ooit terug ga naar het digitale. Ik blijf zoeken naar de optimale beleving voor mezelf en momenteel is dat *old school* met het klassieke penseel. Vandaag ben ik hier supertevreden over, want net doordat ik nog artisaan schilder, vallen mijn tekeningen extra op in de overvloed van digitale tekeningen. Ik ben er zeker van dat ook de striplezers dit waarderen.”

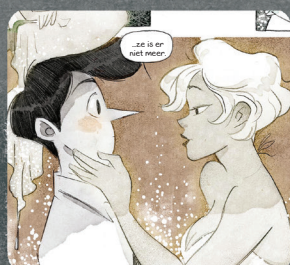
Ik heb enorm genoten van *De Vrouw met de Ster*, maar eerlijk is eerlijk. Het was mijn eerste kennismaking met je werk. Er zijn in het Frans al verschillende strips van je verschenen. Welke moet dringend vertaald worden? Of moeten we gewoon wachten op je nieuwe western?

PASTOR: “Nee hoor, vertaal ze maar allemaal. (lacht) Lauwert Uitgeverij brengt trouwens nog een Nederlandstalige versie uit van het tweeluik *Le Sentier des Reines*. Dit is ongetwijfeld het begin van een mooi verhaal.”

Uit het schetsboek van Anthony Pastor.

EERDER VERSCHENEN

Wat gebeurt er met onze naasten na hun dood?
Tegenwoordig worden ze niet meer begraven,
maar gerecycled!

Recycle & Deloos helpt u hiermee verder.
Charlie is de beste in zijn vak. Hij vindt een
manier om elk lichaam te recyclen. Maar op
een dag belt een kleine jongen hem op om hem
te vragen wat er met de ziel van zijn mama is
gebeurd.

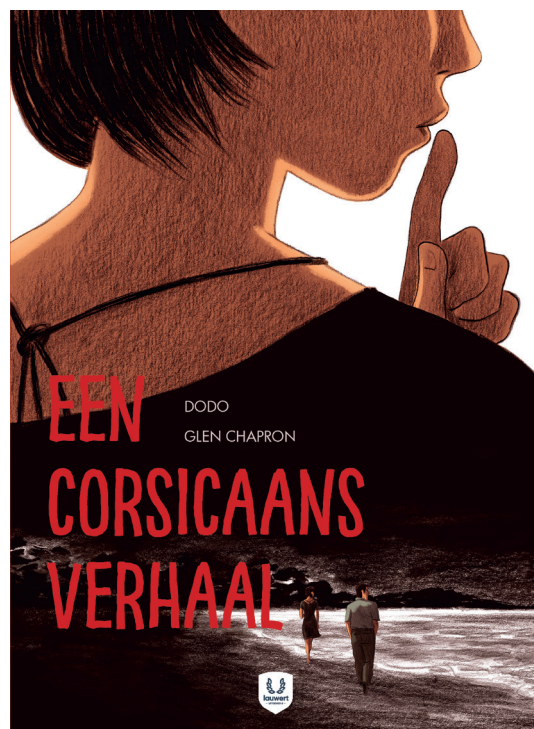
Charlie recyclet lichamen... Wat er met de ziel
gebeurt, dat weet hij niet. Maar hij zal het
onderzoeken...

door Aurélie Guarino en Kid Toussaint | 128 pagina's | hardcover | 29,95 euro |
23,5 x 31 cm | ISBN: 9789464772470 |

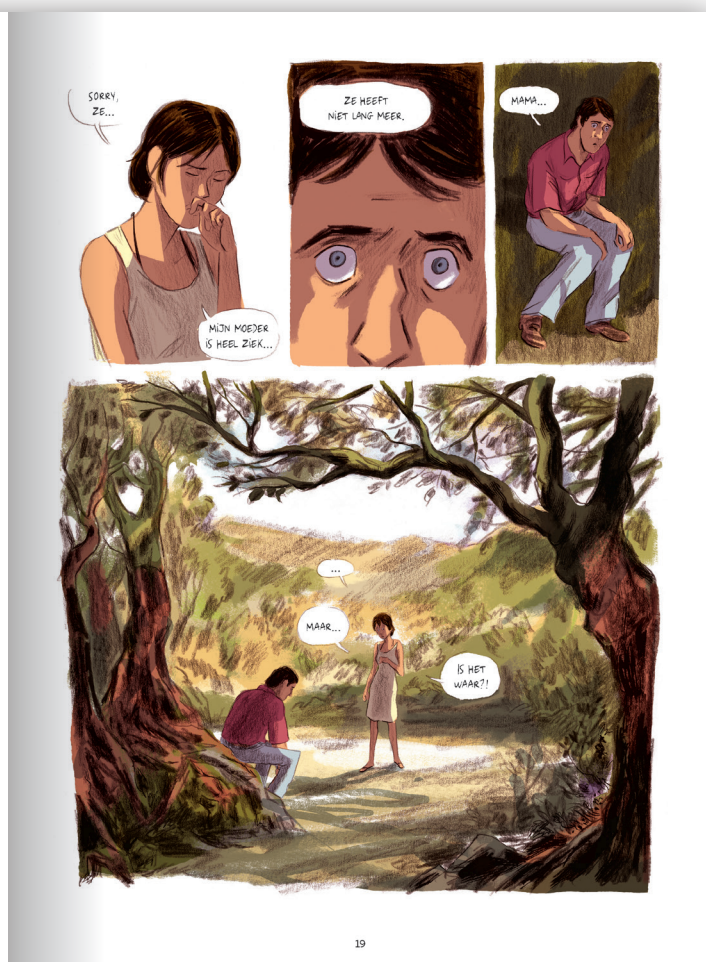
Sommige herinneringen rakel je beter niet op. Je loopt het risico je nog meer pijn te doen.

Zoals elke zomer brengt Catherine haar vakantie door in het familiehuis op Corsica. Op een avond wordt ze verrast door een van die stormen waar alleen het eiland van de schoonheid het geheim van kent. Ze kan schuilen in de wagen van Antoine. Na een kort praatje ontdekt ze dat deze charmante vreemdeling niemand minder is dan haar halfbroer! In de grote traditie van de Corsicaanse omerta werd het bestaan van deze broer al meer dan twintig jaar voor haar geheimgehouden. Antoine wist het en Catherine probeert het te begrijpen. Terwijl ze hun verloren tijd inhalen, komen ze geleidelijk aan andere familiegeheimen op het spoor. Maar sommige kunnen beter verdoken blijven...

De in Corsica geboren Dodo gebruikt zijn jeugtherinneringen en lokale archetypes, zoals omerta, vendetta, clanvorming en nationalisme, om een typisch Corsicaanse familietragedie te vertellen. Het is een bitterzoet verhaal over gebroken lotsbestemmingen en het herstellen van banden, versterkt door de subtiele tekeningen van Glen Chapron.

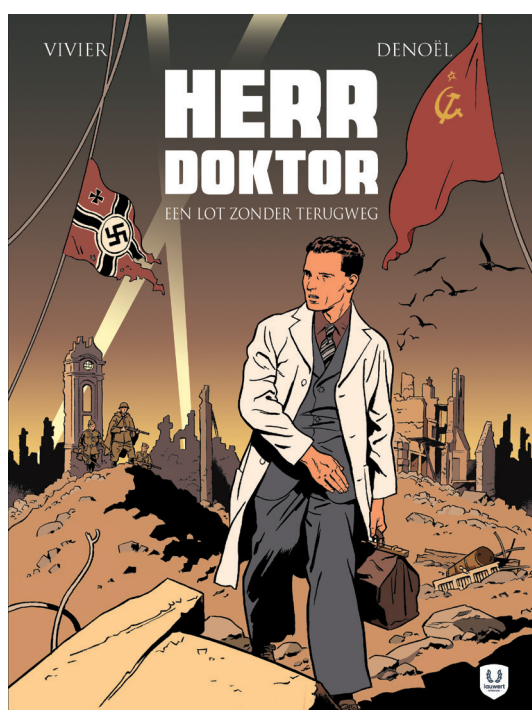

door Glen Chapron en Dodo | 136 pagina's | hardcover | 32,95 euro | 19,5 x 26,5 cm | ISBN: 9789083452333 |

© Plein Vent, Régis Parenteau-Denoël, Jean-François Vivier

Een dilemma zonder weerga, een arts tussen twee vuren in de Tweede Wereldoorlog.

1940. Martin is arts in Straatsburg. Zijn vrouw, Elisabeth, is Joods. Toen de Duitsers binnenvielen, stuurde hij haar met hun dochter naar Parijs. Maar omdat antisemitische vervolging het leven in de bezette hoofdstad moeilijk maakt, wordt Martin gedwongen dienst te nemen aan het Oostfront. Het lot van zijn familie is in rep en roer en brengt Martin tot in Berlijn, via de Berghof, op de ruïnes van een verdwijnend totalitarisme. Tussen zijn ethiek en de realiteit van de oorlog blijft de grens tussen menselijk blijven te midden van onmenselijkheid een dunne lijn te zijn.

door Régis Parenteau-Denoël en Jean-François Vivier | 112 pagina's | hardcover | 27,95 euro | 23,5 x 31 cm | ISBN: 9789083452319 |

Unieke samenwerking tussen de tekenaar van *Iemand* Om Mee te Praten en de scenarist van *Krasse Knarren*.

Dit boek bevat alleen ideeën die Wilfrid Lupano uit open zee heeft gevist, met behulp van traditionele technieken die de culturele omgeving respecteren, en ingeblikt in de grafische sardienfabriek Panaccione in Milaan, Italië (Europese Unie).

Ingrediënten: oceaan (water, zout, afval), liefde (rozenwater, kussen, sardientjes, meeuwen, pannenkoeken, kreeft, rouwende Bretoense vrouwen, saus (avontuur, spanning, dubbele lagen, sentimenteel drama, absurde wendingen, hilarische grappen), Che Guevara (0,5%), kunstmatig aroma van Maria.

Gegarandeerd zonder dolfijnen, tekst of onomatopoeën.

Kan sporen van pictogrammen bevatten.

Ten minste houdbaar tot de oceaan ophoudt met dromen.

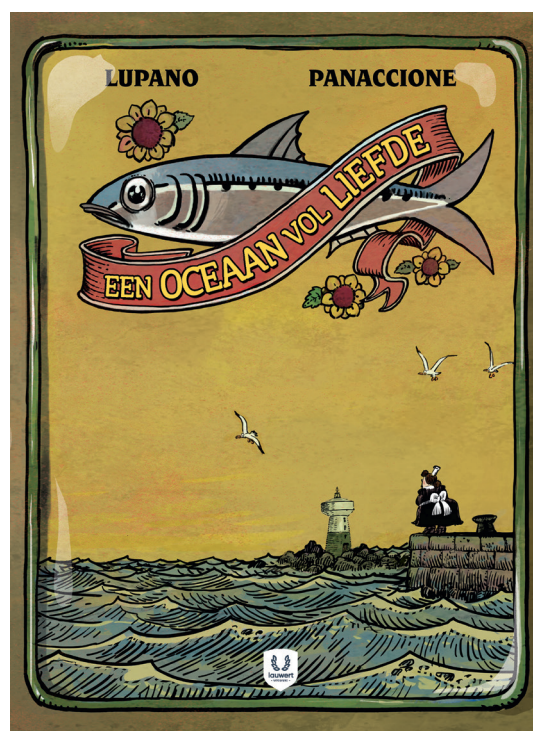
Voedingswaarden per 100 gram

Energiewaarde: vol.

Eiwitten (scheepswrakken, stormen, actie, poëzie, reizen): 65 g

Koolhydraten (sublieme landschappen, stroperig melodrama): 35 g

Vetten (vette humor, moralisme): 0 g

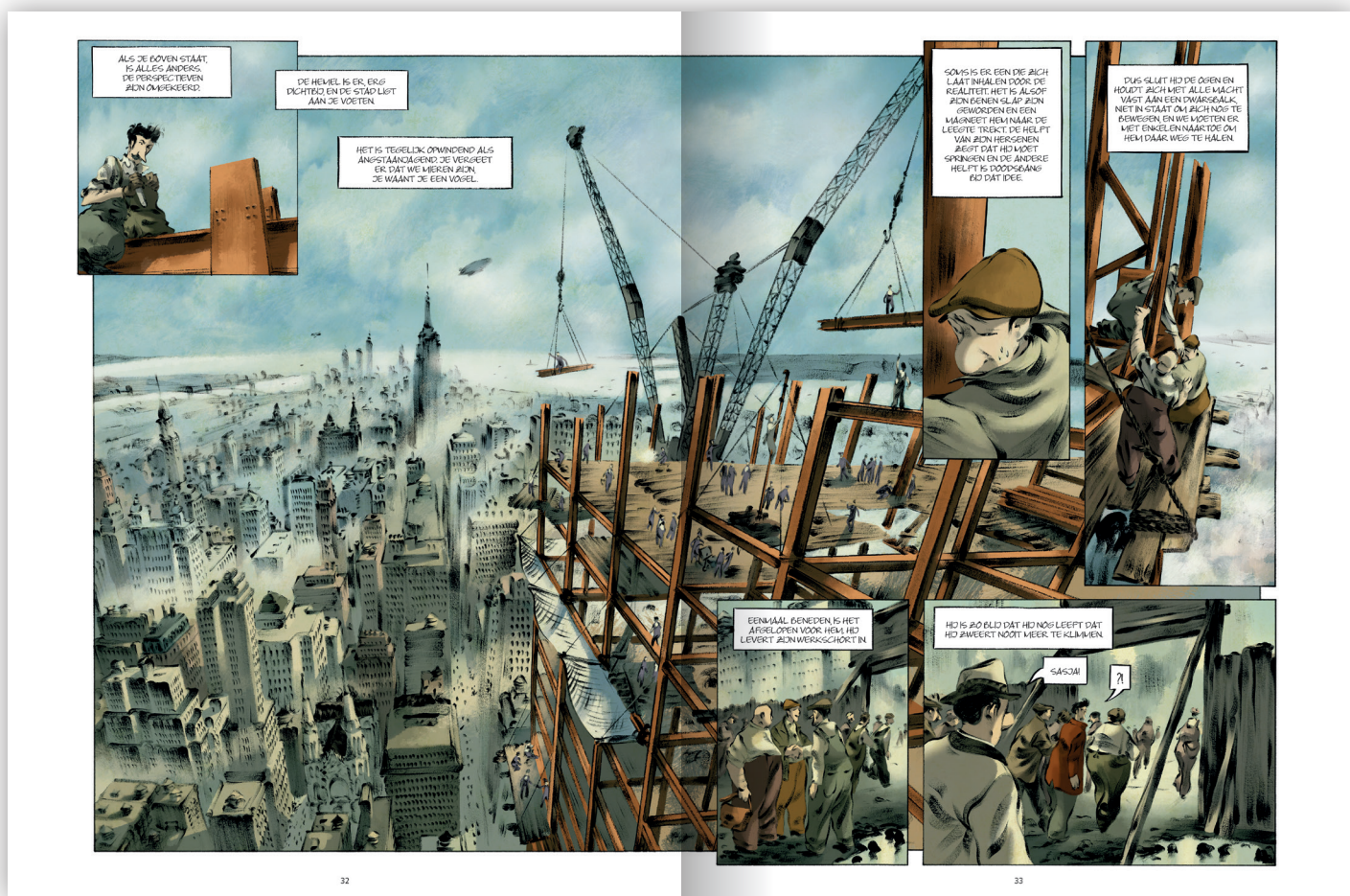
door Grégory Panaccione en Wilfrid Lupano | 224 pagina's | hardcover |
34,95 euro | 19,5 x 26,5 cm | ISBN: 9789083452326 |

112

113

© Costerman, David François, Régis Hautière

Deel 1 van een grimmig tweeluik met verrassende twist. In december verschijnt het slot.

New York, 1932. Sasja Stasevitsj Bujak wordt uit Oekraïne verdreven door de Grote Hongersnood die door Stalin is georkestreerd en komt aan in de Verenigde Staten. Hij hoopt een dak boven zijn hoofd te vinden en wat geld te verdienen, maar hij merkt al snel dat Amerika niet het El Dorado is dat hem is voorgespiegeld. Het land worstelt om te herstellen van de crisis van 1929 en er is een tekort aan werk. Twee voorzienige ontmoetingen zullen zijn leven snel op zijn kop zetten...

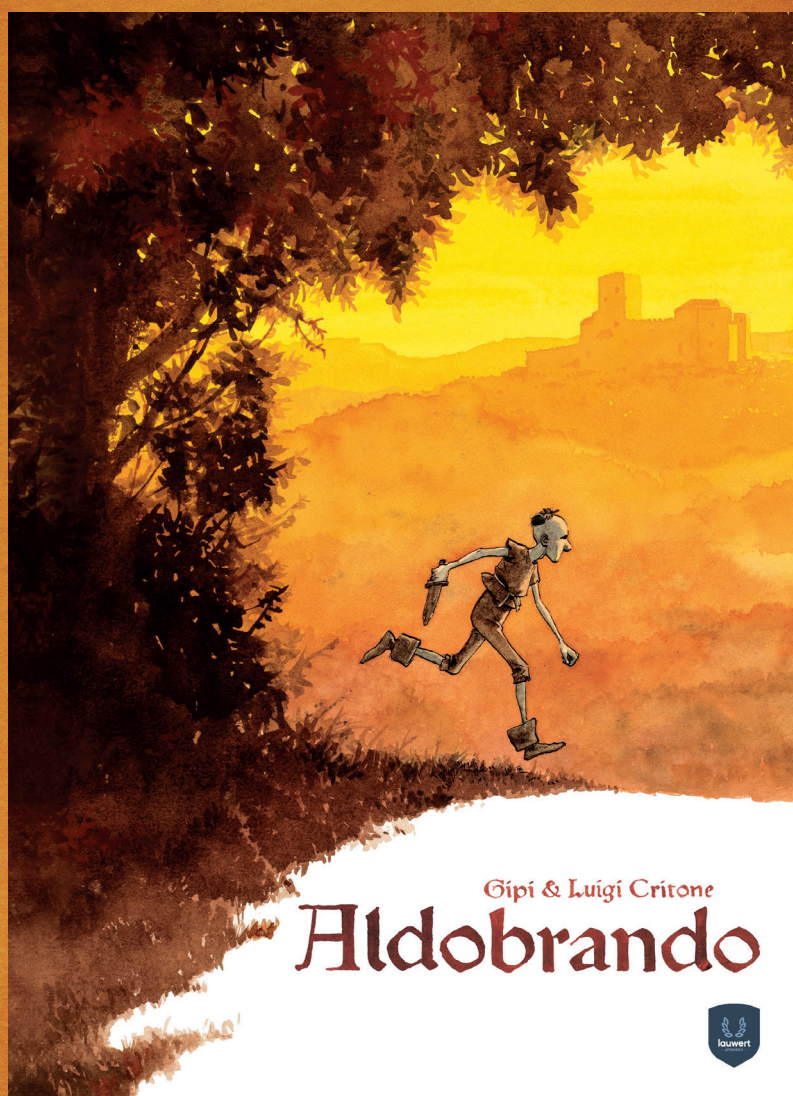
"Waarom ben ik naar Amerika gekomen? Ik denk dat het enige geldige antwoord was dat ik gewoon niet dood wilde gaan. Geen dromen van elders, geen drang naar avontuur, geen zucht naar fortuin. Geen ander verlangen dan te overleven. En dat is maar goed ook. Hoe minder hoop je hebt, hoe minder teleurstellingen, nietwaar?"

door David François en Régis Hautière | 56 pagina's | hardcover | 21,95 euro | 23,5 x 31 cm | ISBN: 9789464985382 |

EERDER VERSCHENEN

Voordat hij naar beneden ging om te vechten, vertrouwde Aldobrando's vader hem toe aan een magiër. De magiër moest hem beschermen en opvoeden tot hij oud genoeg was om de wijde wereld te ontdekken. Enkele jaren later liep de bereiding van een toverdrank uit op een tragedie. De magiër, die ernstig gewond was geraakt aan zijn oog door een kat die niet wilde koken, vroeg zijn jonge beschermeling dringend om raveliaan voor hem te gaan halen. Maar hoe kan je de weg weten in de plantkunde als je nog nooit een voet buiten het huis hebt gezet en geboren bent om te sterven met de moordenaar van de zoon van de koning van Tweefonteinen?

*Een geweldig, pittoresk en aangrijpend
inwijdingsverhaal in een kleurrijk fantasysfresco
Door de huidige tekenaar van De Schorpioen!*

door Luigi Critone en Gipi | 208 pagina's | hardcover | 34,95 euro | 19,5 x 26,5 cm | ISBN: 9789464985306 |

TE VERWACHTEN

Enkele titels om naar uit te kijken.
Alle vermelde titels zijn onder voorbehoud.

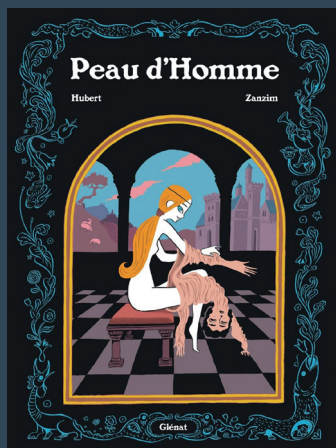
HET GEHEIME LEVEN VAN SCHRIJVERS

Miles Hyman bewerkte de roman van Guillaume Musso over een beroemde schrijver die zich na drie succesromans terugtrekt op een woest mediterrane eiland.. Twintig jaar later probeert een jonge journalist zijn geheim te weten te komen. Er ontspint zich een gevaarlijke confrontatie tussen de oude man en de jonge vrouw..

HALIFAX, MIJN VERDRIET

In de herfst van 1917 wordt Halifax getroffen door een reeks onbegrijpelijke verdrinkingsmoorden. Iemand zit duidelijk achter de mensen aan op de Mackay-Bennett, het schip dat de lichamen van de Titanic-slachtoffers heeft geborgen. Door de laatste tekenaar van Inspecteur Canardo.

MENSENHUID

Briljante fabel over geslacht en seksualiteit. Een morbide komedie van scenarist Hubert (Beeldschoon, In de Schaduwen).

HET KONVOOI

Het verhaal van de gevangenen in het beruchte konvooi naar Mauthausen, dat vertrok vanuit Perpignan en Angoulême, waar de Franse autoriteiten Spaanse vluchtelingen tegenhielden.

HET PAD VAN KONINGINNEN

Savoie 1919. Blanca en Pauline hebben de hele Eerste Wereldoorlog gewacht op de terugkeer van hun mannen. Wanneer ze eindelijk terugkeren, wonderbaarlijk genoeg ongedeerd, dreigen ze om te komen in een lawine. Door de auteur van De Vrouw met de Ster.

SURF NAAR **WWW.LAUWERT.COM** VOOR ALLE
INFO OVER NIEUWE EN TE VERSCHIJNEN TITELS
EN EXTRA INITIATIEVEN